

ความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรม
จังหวัดปทุมธานี

THE NEED FOR EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION IN SCHOOL
LOCATED WITH IN MULTICULTURAL COMMUNITIES IN PATHUM THANI PROVINCE

¹กฤติมา หาญมนตรี Krittima Harnmontri

²พระมหาญาณวัฒน์ ฐิตวฑฒโน PhramahaYannawat Thitavaddhano

³อินธา ศิริวรรณ Intha Siriwan

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: Krittima.harn@hotmail.com

Article Received: June 16, 2025. Revised: September 19, 2025. Accepted: September 21, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีประชากรที่เป็นผู้บริหาร และครูในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,120 คน และกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน คนด้วยการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่สภาพที่เป็นจริงการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สภาพที่ควรจะเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับตามความสำคัญของความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี โดยระบุความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกขั้นตอน $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.142-0.200 โดยภาพรวม ค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ในที่นี้ คือ 0.164 และพบว่า อันดับ 1 คือ การบริหารงบประมาณ อันดับ 2 คือ การบริหารทั่วไป อันดับ 3 คือ การบริหารงานบุคคล และอันดับ 4 คือ การบริหารวิชาการ

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, พหุวัฒนธรรม, โรงเรียน

Abstract

This research article aimed to study the needs for educational institution administration in school located with in multicultural communities in Pathum Thani Province. It was a quantitative research with a population of 1,120 school administrators, teachers in schools situated within the multicultural communities of Pathum Thani province year 2024. The sample group was 291 people by opening the Krejcie and Morgan table. Data were

analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean, and standard deviation, and needs assessment index.

The research found that the findings revealed that the current states for educational institution administration in school located with in multicultural communities in Pathum Thani Province, overall at a high level. The desired for educational institution administration in school located with in multicultural communities in Pathum Thani Province, overall at a high level. The priority needs that require the most urgent development, the analysis using the Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) showed values ranging from 0.142 to 0.200, with a total index score of 0.164. The ranked order of priority needs, from highest to lowest, was as follows: 1) Budget Management, 2) General Administration, 3) Personnel Administration, and 4) Academic Administration.

Keywords: Educational Institution Administration, Multicultural, School

บทนำ

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เป็นกระแสแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นสังคมที่ ต้องอาศัยองค์ความรู้และเศรษฐกิจองค์ความรู้ซึ่งส่งผลทำให้การบริหารจัดการศึกษาไทยต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการแข่งขัน และความมุ่งมั่นตามความคาดหวังของสังคม ดังนั้น กระบวนการบริหารจัดการซึ่งต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ซึ่งเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องสนใจใฝ่รู้ และ พัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อที่จะทำให้การบริหารจัดการขององค์กรอยู่รอดบังเกิดผลดีและ บรรลุตามวัตถุประสงค์ (ธีระ รุณเจริญ, 2550) ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 มุ่งเน้นยุทธศาสตร์ การเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทำให้การจัดการศึกษาจำเป็นต้องมุ่งสู่ความเป็นเลิศ เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศด้านอื่นๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549)

การบริหารจัดการสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบันภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พุทธศักราช 2564 มาตราที่ 31 ระบุว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการนับถือศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน” แต่ต้องไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของประชาชนชาวไทยไม่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของรัฐ และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชนและมาตรา 50 (6) บุคคลมีหน้าที่เคารพ และไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลอื่นและไม่กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกและเกลียดชังในสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2567) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ตามมาตรา 39 โดยกำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยยึดหลักการการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้มีความเป็นเอกภาพในด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการ

บริหารงานทั่วไป เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและมีอิสระในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ซึ่งเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาที่จะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

การศึกษามุ่งพัฒนาคนให้เกิดความสมดุลทั้งด้านจิตใจอารมณ์และสังคมทั้งในระดับ ความคิด ค่านิยม พฤติกรรมให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย ดังระบุในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ คือ การพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม โดยมีโรงเรียน เป็นสถาบันที่ให้การศึกษและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งเกิดขึ้นกับความต้องการของสังคม รับผิดชอบต่อสังคมและบริการสังคมชุมชนสังคมพหุวัฒนธรรม เป็นความหลากหลายของวิถีชีวิตที่มีความเป็นอยู่แตกต่างกันตามความเชื่อ จารีตประเพณีโดยรวมเรียกว่า “วัฒนธรรม” ชุมชนประกอบไปด้วยกลุ่มบุคคลที่รวมตัวอาศัยอยู่ในพื้นที่ ซึ่งมีวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน โดยมีผู้นำชุมชนครอบครัวเป็นรากฐานสำคัญของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมเป็นกระบวนการที่ครูได้เตรียมผู้เรียนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมให้อยู่ด้วยความเข้าใจ ร่วมมือร่วมใจและมองเห็นประโยชน์ที่แท้จริงของการพึ่งพาอาศัยกัน แนวทางการปฏิรูป การศึกษาโดยนำแนวคิดพหุวัฒนธรรมมาใช้ คือ 1) การจัดการเรียนการสอนควบคู่กับวิถีชีวิตที่เด็กเรียนรู้ 2) ให้สิทธิความเสมอภาคกับทุกคน 3) ส่งเสริมให้ยอมรับในคุณค่าของวัฒนธรรมตนเองและผู้อื่น 4) จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ลดการแบ่งแยก 5) ใช้หลักสูตรที่เรียนรู้เกี่ยวกับทุกกลุ่มชน 6) ตอบสนองความสนใจ ความต้องการของเด็กทุกคน 7) ตระหนักตลอดเวลาว่าการจัดการศึกษามีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทุกกลุ่มชนและมองเห็นประโยชน์ที่แท้จริงของการพึ่งพาอาศัยกัน (Jame A. Banks, 1994 อ้างใน จิรภรณ์ มั่นเศรษฐวิทย์, 2546)

การจัดการศึกษาเพื่อให้อุดมคล้องกับอัตลักษณ์ของผู้คนในพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันจึงเป็นประเด็น ที่ท้าทายสำหรับนักการศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐบาลในการจัดการ การศึกษาให้อุดมคล้องกับวัฒนธรรมความเป็นอยู่ความต้องการและวิถีชีวิตของผู้คนที่ประกอบไปด้วยชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา และระดับของศักยภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้อำนวยการสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาที่มี ประสิทธิภาพที่สอดคล้องและสอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศักยภาพของผู้เรียน รวมถึงบุคคลในชุมชนที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่มาจากพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ ทิพรัตน์ และคณะ (2543) ที่พบว่า การจัดพหุวัฒนธรรมศึกษามีความละเอียดอ่อนในแง่ของบริบททาง วัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนาและยังบ่งชี้ให้เห็นถึงความท้าทายของผู้นำในการสร้างให้เกิดความปรองดองและ ตระหนักในหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ ประเพณี และวิถีชีวิตของผู้คน โดยเฉพาะบทบาทของผู้นำในการสร้างให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และสอดคล้องกับ การศึกษาของ ไช่มุก อุทยานวลี และคณะ (2554) ที่พบว่า ระบบการศึกษาได้รับผลกระทบจากกระแส วัฒนธรรมภายนอกท้องถิ่นทั้งการศึกษาโดยนโยบายของรัฐ อิทธิพลจากต่างประเทศทำให้การเรียนรู้ของคนใน สังคมเปลี่ยนแปลงไปสู่การเรียนรู้แบบสากล โดยมีรัฐเข้ามาจัดการศึกษาและโรงเรียนกลายเป็นสถานศึกษาที่ ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของผู้คนหลากหลายวัฒนธรรม

จังหวัดปทุมธานี มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ตั้งแต่ต้นกรุงรัตนโกสินทร์มีชาวมลายูมุสลิมอพยพมาตั้ง ถิ่นฐานและยังคงมีชุมชนที่เคร่งครัดในศาสนาและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ ปทุมธานีจึงเป็นสังคมพหุ วัฒนธรรมที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา และภาษา โดยเฉพาะชาวไทยเชื้อสายมลายูที่สืบทอดวิถี

ชีวิตตามหลักศาสนาอิสลาม ในบริบทการศึกษา ปทุมธานีจึงมีความหลากหลายของผู้เรียนและบุคลากร การจัดการศึกษาที่เหมาะสมต้องคำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม ศาสนา และภาษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างเท่าเทียม การอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจ และการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทุกคนอย่างเต็มที่ โดยเคารพ ในอัตลักษณ์ของแต่ละบุคคลและกลุ่มวัฒนธรรม

จากความเป็นมาของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหาร สถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งเสริมและ พัฒนาการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรม จังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน และครู จำนวน 1,099 คน ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรม จังหวัดปทุมธานี 21 โรงเรียน รวมจำนวน 1,120 คน (สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชน พหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี จำนวน 291 คน โดยการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม เพื่อศึกษาความต้องการ จำเป็นการบริหารสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี มี 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสภาพที่ เป็นจริง และสภาพที่ควรจะเป็นการบริหารสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป โดย แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Type) (Likert, Rensis, 1967) 5 ระดับ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 1) ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัย โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบ แนวคิดในการวิจัยเพื่อสร้างเครื่องมือ เพื่อให้ตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2) นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้น มาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามในเบื้องต้น 3) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบ ประเมิน โดยใช้สูตรในการคำนวณดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) (สุวิมล ติรกานันท์, 2550) 4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีบริบทใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ ทำการศึกษาจริง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จำนวน 30 ชุด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค

(Coefficient) เป็นเกณฑ์ชี้วัดว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรง โดยถือเกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา ระหว่าง 0.60-1.00 เป็นเกณฑ์ชี้วัดว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรง โดยงานวิจัยฉบับนี้ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.992 ซึ่งถือว่าเครื่องมือมีคุณภาพสามารถนำไปใช้เพื่อทำการเก็บข้อมูลได้ 5) ปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ ก่อนนำแบบสอบถามไปแจกกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 1 และ เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.2 นำหนังสือขอความร่วมมือส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการส่งแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ (Google form) ผ่านโปรแกรมประยุกต์ (Application line) ส่วนตัว

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จะใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 ข้อมูลระดับความคิดเห็นความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ซึ่งปรับสูตรการคำนวณมาจากดัชนี PNI โดยการหารค่าผลต่างของ (I-D) โดยใช้หลักการกำหนดความต้องการจำเป็นจากระดับของสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี มีดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนี PNI_{modified} ของสภาพที่เป็นจริง สภาพที่ควรจะเป็น และความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี

	ความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่ควรจะเป็น			PNI _{modified}	อันดับที่ PNI _{modified}
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
1	การบริหารวิชาการ	3.77	0.64	มาก	4.30	0.61	มาก	0.142	4
2	การบริหารงบประมาณ	3.68	0.79	มาก	4.42	0.59	มาก	0.200	1
3	การบริหารงานบุคคล	3.77	0.69	มาก	4.35	0.65	มาก	0.154	3
4	การบริหารทั่วไป	3.76	0.73	มาก	4.38	0.61	มาก	0.163	2
	ภาพรวม	3.75	0.68	มาก	4.36	0.58	มาก	0.164	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพที่เป็นจริงการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ การบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ การบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.69) การบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.79) และการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

สภาพที่ควรจะเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ การบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.59) รองลงมาคือ การบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.61) การบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.65) และการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ

เมื่อเรียงลำดับตามความสำคัญของความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี โดยระบุความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกชั้นตอน $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.142-0.200 โดยภาพรวม ค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ในที่นี้ คือ 0.164 และพบว่า อันดับ 1 คือ การบริหารงบประมาณ ($PNI_{modified} = 0.200$) อันดับ 2 คือ การบริหารทั่วไป ($PNI_{modified} = 0.163$) อันดับ 3 คือ การบริหารงานบุคคล ($PNI_{modified} = 0.154$) และอันดับ 4 คือ การบริหารวิชาการ ($PNI_{modified} = 0.142$)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาค้นคว้าความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี พบว่า สภาพที่สภาพที่เป็นจริงการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สภาพที่ควรจะเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับตามความสำคัญของความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี โดยระบุความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นทุกชั้นตอน $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 0.142-0.200 โดยภาพรวม ค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ในที่นี้ คือ 0.164 และพบว่า อันดับ 1 คือ การบริหารงบประมาณ อันดับ 2 คือ การบริหารทั่วไป อันดับ 3 คือ การบริหารงานบุคคล และอันดับ 4 คือ การบริหารวิชาการ ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรม จังหวัดปทุมธานี เป็นการให้โอกาสและความเท่าเทียม นักเรียนในชุมชนพหุวัฒนธรรมมาจากครอบครัวที่มีฐานะแตกต่างกัน งบประมาณที่เพียงพอจะช่วยให้สามารถจัดสรรทุนการศึกษา อุปกรณ์การเรียน หรือชุดนักเรียนให้แก่เด็กนักเรียนที่ขาดแคลนได้อย่างทั่วถึง การวางแผนงบประมาณอย่างรอบคอบช่วยให้มั่นใจได้ว่าทรัพยากรของโรงเรียน เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด หรือสื่อการสอนที่ทันสมัย จะถูกกระจายและจัดสรรให้นักเรียนทุกคนได้ใช้ประโยชน์อย่างเท่าเทียม โดยไม่ลำเอียงไปยังกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ดังนั้น การจัดลำดับความสำคัญของงบประมาณเป็นอันดับ 1 จึงสะท้อนให้เห็นว่า งบประมาณ คือ ปัจจัยขับเคลื่อนหลักที่ทำให้การบริหารจัดการในด้านอื่นๆ สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความสอดคล้องกับการวิจัยของ จิติมติ อาพัทธนานนท์ (2551) ที่พบว่า

การจัดศึกษาให้เกิดความเท่าเทียมและการยอมรับของผู้เรียนในทุกกลุ่มวัฒนธรรม โรงเรียนควรมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมศึกษาโดยมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม และแนวปฏิบัติในโรงเรียนที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างแท้จริง โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณและเลือกสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่สะท้อนประสบการณ์และประวัติศาสตร์ สื่อการสอนควรเกี่ยวข้องกับปัญหาและมุมมองของทุกกลุ่มชนชาติ และมีความสอดคล้องกับการวิจัยของ Arifin Maksum and Nina Nurhasanah (2025) ที่กล่าวถึง การจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรมและความเท่าเทียมว่า ความเท่าเทียม หมายถึง การให้ทรัพยากรเหมือนกันแก่ทุกคน ความเป็นธรรม คือ การกระจายทรัพยากรตามความจำเป็นเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่ยุติธรรม การจัดสรรทรัพยากรในบริบทของการสนับสนุนนักเรียนกลุ่มหลากหลาย หมายถึง การกระจายและการจัดสรรเงินทุนอย่างเท่าเทียมที่คำนึงถึงและเอื้อให้นักเรียนกลุ่มหลากหลาย รวมถึงผู้ที่อยู่ในชุมชนที่มีรายได้น้อยและชายขอบ ได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกันในการบรรลุความสำเร็จของนักเรียน คำจำกัดความนี้เชื่อมโยงการจัดสรรทรัพยากรเข้ากับความเป็นธรรมสำหรับนักเรียนที่หลากหลายอย่างชัดเจน นักเรียนจากภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันมักประสบกับระดับการเข้าถึงทรัพยากรและการสนับสนุนที่ต่างกัน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องจัดสรรทรัพยากรที่ตอบสนองต่อความเหลื่อมล้ำ เพื่อให้การเรียนรู้แบบพหุวัฒนธรรมมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ ความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี

จากภาพที่ 1 อธิบายได้ว่า ความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการบริหารและขับเคลื่อนสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานและมีคุณภาพให้แก่ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน เพื่อให้มีคุณภาพอันส่งผลถึงความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ มี 4 ประการ ดังนี้

1. การบริหารวิชาการ การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นให้เป็นไปอย่างเท่าเทียมสอดคล้องกับความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรมและศาสนา ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารงบประมาณ มุ่งเน้นให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีระบบ โปร่งใสและสามารถรองรับความต้องการของนักเรียนและชุมชนที่มีความหลากหลายความเป็นธรรมและความโปร่งใสในการจัดสรรงบประมาณ การสนับสนุนการเรียนการสอนในบริบทวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า รองรับความต้องการของนักเรียนและชุมชนที่มีความหลากหลาย เป็นการศึกษาที่ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมทุกคนเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน

3. การบริหารงานบุคคล การกำหนดแผนงานบุคลากรและพัฒนาครูให้สอดคล้องกับบริบทวัฒนธรรม การส่งเสริมบรรยากาศ การทำงานที่เคารพความหลากหลาย การดูแลและพัฒนาบุคลากรอย่างเท่าเทียมซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. การบริหารทั่วไป การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนการส่งเสริมบรรยากาศแห่งความเสมอภาคและการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกกลุ่มนักเรียนโดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน บรรยากาศแห่งความเสมอภาค อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมมีระบบป้องกันความปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ และระบบการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับบริบทวัฒนธรรมเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การบริหารงบประมาณ รายชื่อที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับพัฒนาก่อน คือ การเปิดเผยข้อมูลการใช้งบประมาณให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างโปร่งใส

1.2 การบริหารทั่วไป รายชื่อที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับพัฒนาก่อน คือ การพัฒนาระบบร้องเรียนและรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียนและผู้ปกครอง

1.3 การบริหารงานบุคคล รายชื่อที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับพัฒนาก่อน คือ การปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่เคารพและยอมรับความแตกต่างของบุคลากร

1.4 การบริหารวิชาการ รายชื่อที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับพัฒนาก่อน คือ การจัดหลักสูตรที่คำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผลการวิจัยความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี พบว่า ความต้องการจำเป็นอันดับ 1 คือ การบริหารงบประมาณ ดังนั้น ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงบประมาณของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักพุทธธรรมสำหรับโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- ไข่มุก อุทยานวลี และคณะ. (2554). ประมวลองค์ความรู้ในพหุวัฒนธรรมศึกษา. วารสารศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ปีที่ 18(2), 1-13.
- จิรภรณ์ มั่นเศรษฐวิทย์. (2546). การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาให้กับเด็กวัยอนุบาลใน
สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม. ยะลา: สถาบันราชภัฏยะลา.
- ฐิติมดี อภัทธานานนท์. (2551). พหุวัฒนธรรมศึกษาในมุมมองของนักวิชาการชาวอเมริกันและข้อคิดต่อ
สังคมไทย. วารสารครุศาสตร์, 36(2), 128-134.
- ธีระ รุณเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2. (2567). ข้อมูลด้านบุคลากร. แหล่งที่มา
<https://bigdata.sesalop.go.th/index.php> สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2567.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. แหล่งที่มา
[http://www.mua.go.th/users/hecommission/doc/law/Constitution 2560.pdf](http://www.mua.go.th/users/hecommission/doc/law/Constitution%202560.pdf) สืบค้น
เมื่อ 10 ธันวาคม 2567.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2550). การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนันต์ ทิพรัตน์ และคณะ. (2543). การศึกษาหลากหลายวัฒนธรรมสำหรับประเทศไทย Multicultural
education for Thailand. วารสารสงขลานครินทร์, 6(2), 178-183.
- Arifin Maksum and Nina Nurhasanah. (2025). Challenges and Strategies in Implementing
Multicultural Education in Socioeconomically Diverse Elementary Classrooms.
Journal Pendidikan Administrasi Perkantoran, 13(1), 427-439.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, Rensis. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. Reading in Attitude
Theory and Measurement. Fishbein, Martin Ed. New York: Wiley & Son.